

Интервю: Гражданският контрол стряска властта, но не я прави по-отзивчива
Георги Милков, председател на Центъра на НПО в Разград

Жесток спор за прозрачността върху съветническите заплати в Разград предизвика гореща полемика по темата в града. След като абсолютното мнозинство на БСП отказа да отговори по ЗДОИ на въпроса колко пари вземат народните избраници, а Върховният административен съд (ВАС) подкрепи отказа им с осъдителна присъда срещу неправителствената организация, отпавила питането, ПДИ предизвика дискусия в местния печат. Притиснати от общественото недоволство, червените съветници обявиха на страниците на местния вестник "Екип 7" възнагажденията си за 2006 год. За това дали гражданската организация, инициирала дискусията, е доволна от развоя на събитията и как оценява трудно постигнатата откритост, разговаряме с председателя ѝ Георги Милков.

Господин Милков, считате ли се за морален победител в случая с огласените все пак съветнически заплати?

Съзирам грешка както във въпроса Ви, така и в очаквания отговор. Първо нашият въпрос, зададен по смисъла на ЗДОИ, бе свързан не само с размера на възнагажденията за участие в сесии и комисии на местния парламент, а за сумите, получени от съветниците като възнагаждения от общинския бюджет. Всъщност, освен т.нар. заплати, искахме съветниците да обявят и парите, които са получили като хонорари за различни услуги, извършени за общината, възнагаждения за участие в търгове, за изработване на експертни оценки и прочие. Не, че общинските избраници нямат право да получават пари за труда си. Просто искахме да е ясно кой колко ни струва на нас, данъкоплатците.

Ние не само не получихме очакваните публични отговори, но и ни осъдиха да платим 3000 лв. съдебни разноски. Обявените постфактум суми са само част от действително получените от съветниците на БСП и ДПС пари за 2006 год. Публикуваните във вестник "Екип 7" сведения са придружени с обвинения, че ние всъщност никога не сме питали уважаемите съветници лично за заплатите им. Да, това е вярно. Ние задаваме въпроси по смисъла на ЗДОИ, а те, като физически лица, не са задължени да предоставят обществена информация. Кметът и респективно председателят на общинския съвет обаче като административни органи са длъжни. Затова питахме началниците, които съхраняват информацията. Поради което внушенията, че ако сме ги били попитали, те са щели да си кажат с радост, са си чиста демагогия.

Като са искали толкова много да са открити и честни към избирателите си, защо упълномощиха съпартиеца си Стоян Димитров, председател на групата съветници от БСП, да ги представлява в две съдебни инстанции като адвокат.

Излиза, че не сте доволни от това, че съветническите възнагаждения в Разград все пак бяха огласени публично?

Как да сме доволни, след като мнозинството на БСП, което управлява общината от 1990 година досега, без прекъсване не иска гласност и публичност. В спора за заплатите червените съветници получиха и мълчаливата подкрепа на колегите си от ДПС, четирима на брой, които също отказаха да обявят възнагажденията си.

Ние сме задали 35 въпроса на местната администрация по ЗДОИ. На никой от тях не ни е отговорено доброволно. Обжалвали сме всички мълчаливи откази и вече имаме спечелени 9 дела на най-горна инстанция. Но въпреки съдебните решения в наша полза, кметската администрация си стиска тайните упорито. Последният пример е от 12 март т.г., когато ВАС се произнесе, че изхарчените от заместник-кмета Кина Дякова пари за командировки трябва да бъдат огласени. Месец и половина измина оттогава, но информация по въпроса още липсва. А градоначалникът на Разград, Денчо Бояджиев, е юрист. Сам е бил общински съветник в продължение на 15 години, експедутат във Великото народно събрание и дългогодишен адвокат. Но видимо това не достатъчно, за да спази решението на съда.

Ще продължите ли да търсите активно отговори на въпроси, свързани с обществена информация?

Ние сме гражданска организация и нас чиновническият произвол не може да ни отчае, нито да ни уплаши. Смисълът на усилията ни е точно в това, да накараме властта да започне да се вслушва в гласа на обществото. Затова ще продължим да питаме управниците и да ги съдим, ако ни отказват отговори. И ще ги критикуваме на висок глас. Истината е, че гражданският натиск стряска властта, но не я прави по-отзивчива. В България, притиснати от европейските правила на откритост, родните ни чиновници се ожесточават и вместо да заложат на по-голямата публичност, търсят способности да прикриват неудобните истини. Надяват се, че като демагогски имитират прозрачност по незначителни поводи, ще заблудят хората. Гражданското съзнание у нас обаче вече е на достатъчно ниво и разпознава евтините трикове.

В Разград обвиняват лично мен и някои от колегите ми, че атакуваме местната власт, водени от противоположни на лявото политически убеждения. Затова искам да напомня, че Центърът на НПО, който представлявам, в момента осъществява два

големи проекта за гражданско наблюдение на съдебната система в Североизточна България. Това става благодарение на финансовата подкрепа на правителството на САЩ и големи американски фондации. Ние наблюдаваме подробно и следим работата на жреците на Темида в шест съдебни окръга, без значение, че магистратите не се занимават с политика. На нас, хората от третия сектор, това ни е работата - да контролираме властта с граждански мониторинг. Затова в нашите въпроси, зададени по ЗДОИ и в заведените по този казус дела, няма нищо лично. Ние ще продължим да питаме управниците, а те, ако свикнат да ни отговарят открито и честно, ще получат благодарностите ни. Ако ли не, ще засилваме общественият натиск и ще водим нови съдебни дела. Такива са "правилата на играта" в Европа, а вече и в България, и добре е управляващите, независимо от от коя партия са, да ги научат добре.

Интервюто взе Стела Ковачева